

Prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare (sfi-bonus)

Sfi-bonus innebär att studerande som klarat vissa kurser inom sfi kan ansöka om en bonus. Från 1 september 2010 ska det gå att ansöka om sfi-bonus i alla Sveriges kommuner. Ansökan görs till den kommun där sökanden är folkbokförd och det är kommunen som beslutar om och betalar ut bonus. Om ansökan bifalles ska beslutet registreras i Skolverkets informationsdatabas. Efter rekvisition ersätter Skolverket kommunerna för utbetalda bonusbelopp och för administration vilket sker fyra gånger per år. I denna bilaga finns information till kommunerna om regelverk och rutiner kring sfi-bonus.

Prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare regleras av lagen (2010:538) och förordning (2010:1030). Mer information finns att läsa i propositionen (2009/10:188).

Innehåll

1. Villkor för beviljande av sfi-bonus	1
2. Målgrupper för sfi-bonus	2
3. Bonusens storlek	3
4. Skattefri bonus.....	3
5. Kommunen informerar studerande.....	4
6. Kommunen och Skolverket.....	4
7. Skolverkets informationsdatabas	4
8. Rekvisition.....	5
9. Beslut, återbetalning och överklagande.....	6
10. Sekretess	6
11. Föreskrifter.....	7
12. Försöksverksamheten.....	7
13. Kontaktuppgifter.....	7

1. Villkor för beviljande av sfi-bonus

Kommunen ska besluta om och betala ut ersättning enligt lag (2010:538). För att sfi-bonus ska beviljas ska vissa villkor vara uppfyllda.

1. Sfi-bonus kan lämnas till nyanlända invandrare som enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av

2 (7)

personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet för första gången folkbokfördes i en kommun i Sverige tidigast 1 juli 2010.

2. Personen ska ha fyllt 18 år men inte 65 år
3. Personen ska tillhöra målgruppen för sfi-bonus, det vill säga ha beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1, 2, 3, 3 a, 4 eller 6 §, 12 kap. 18 §, 21 kap. eller 22 kap. utlänningslagen (2005:716). *Läs mer under punkt 2.*
4. Personen ska ha deltagit i och uppnått minst betyget Godkänt i sfi enligt något eller några av följande alternativ:
 - kurs B på studieväg 1 (sfi 1B),
 - kurs C på studieväg 2 (sfi 2C), eller
 - kurs D på studieväg 3 (sfi 3D).
5. Minst betyget Godkänt ska ha uppnåtts inom tolv månader från det att erbjuden utbildning startade och senast femton månader från den dag personen enligt folkbokföringsdatabasen första gången folkbokfördes i en kommun. Om den sökande påbörjade sfi-utbildning i en annan kommun ska den sökande kunna uppvisa ett intyg på när utbildningen startade.
6. Ansökan om sfi-bonus ska ha inkommit skriftligen till den kommun där den sökande är folkbokförd senast tre månader från den dag minst betyget Godkänt uppnåddes på en kurs enligt alternativen i punkt 4.

2. Målgrupper för sfi-bonus

Förutom att enbart personer i åldern 18 – 64 år som folkbokförts i Sverige från 1 juli 2010 kan beviljas sfi-bonus måste även andra villkor vara uppfyllda. Lagen omfattar endast personer som fått uppehållstillstånd på vissa grunder, närmare bestämt enligt 5 kap. 1, 2, 3, 3 a, 4 eller 6 §, 12 kap. 18 §, 21 kap. eller 22 kap. utlänningslagen (2005:716).

Enligt regeringens proposition (2009/10:188) utgörs målgruppen för sfi-bonus sammanfattningsvis av nyanlända invandrare som har beviljats uppehållstillstånd som *flyktingar* och *skyddsbehövande* eller har överförs till Sverige enligt särskilt regeringsbeslut, så kallade *kvotflyktingar*. Vidare omfattas nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd på grund av *ankenytning* enligt 5 kap. 3 och 3 a § § utlänningslagen, på grund av Sveriges *internationella åtaganden* eller på grund av *synnerligen ömmande omständigheter*. Slutligen ingår personer som har beviljats uppehållstillstånd på grund av sådana *hinder mot verkställighet* av avvisning som framgår av 12 kap. 18 § utlänningslagen, personer som har beviljats uppehållstillstånd med *tillfälligt skydd* samt *tribunalvittnen* och deras anhöriga.

Arbetskraftsinvandrare, gäststuderande och EES-medborgare som kommit till Sverige i syfte att arbeta omfattas inte av lagen om sfi-bonus.

De personer som omfattas av förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. omfattas av lagen om sfi-bonus. I dessa fall har kommunen de uppgifter som behövs för att kunna avgöra om sökanden tillhör de personkategorier som kan beviljas sfi-bonus. I andra fall måste kommunen hämta

dessa uppgifter från annat håll. Uppgift om på vilken grund en person beviljats uppehållstillstånd omfattas av sekretess hos Migrationsverket varför kommunen inte kan begära ut dylika uppgifter därifrån. Det ankommer därför istället på den sökande att uppvisa att han eller hon tillhör målgruppen för sfi-bonus. Den sökande kan visa upp sitt uppehållstillstånd av vilket grunden för beslut framgår för kommunens handläggare som markerar i ansökan att personen verkligen omfattas av 2 § i lagen (2010:538) om sfi-bonus. **Skälet för uppehållstillstånd ska dock aldrig tillföras ärenden om sfi-bonus hos kommunen då sådana uppgifter omfattas av stark sekretess hos Migrationsverket!**

Kommunen bör ha tillgång till de flesta uppgifter som behövs för att fatta beslut om beviljande av sfi-bonus. Utöver om den sökande tillhör personkategorierna för sfi-bonus enligt 2 § i lagen (2010:538) bör kommunen ha eller kunna inhämta uppgift om datum för första folkbokföring i Sverige, datum för erbjuden kursstart och betygsdatum. Kommunen ska kontrollera att dessa datum ligger inom föreskriven intervall samt att ansökan inkom till kommunen senast tre månader efter betygsdatum. Om en sökande påbörjat sfi i en annan kommun kan det ankomma på den sökande att visa upp ett intyg på när utbildningen startade.

3. Bonusens storlek

Sfi-bonus lämnas med olika belopp beroende på vilken kurs sökanden har erhållit minst betyget Godkänt på.

- För personer som har erhållit minst betyget Godkänt på studieväg 1, kurs B lämnas 6000 kronor vilket är en halv bonus.
- För personer som har erhållit minst betyget Godkänt på studieväg 2, kurs C lämnas 8000 kronor vilket är två tredjedels bonus.
- För personer som har erhållit minst betyget Godkänt på studieväg 3, kurs D lämnas 12 000 kronor vilket är en hel bonus.

Samma person kan aldrig beviljas mer än 12 000 kronor. För personer som beviljas sfi-bonus ska redan utbetalad bonus räknas av. Kontroll av eventuella redan utbetalade bonusbelopp görs via Skolverkets informationsdatabas. *Läs mer under punkt 7.*

Skolverket ersätter kommunen för utbetalda bonusbelopp och med 800 kronor per ärende i administrationskostnader, vilket bland annat inkluderar kostnader för information. Underlag för Skolverkets ersättning är de uppgifter som kommunen registrerar i informationsdatabasen.

4. Skattefri bonus

Sfi-bonusen är skattefri vilket innebär att arbetsgivaravgifter inte ska betalas. Sfi-bonusen ska inte heller beaktas vid beräkningen av ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453), introduktionsersättning enligt lagen (1992:1968) eller ersättningar med stöd av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för

4 (7)

vissa nyanlända invandrare. För närmare information, se propositionen (2009/10:188) avsnitt 4.7.

5. Kommunen informerar de studerande

Kommunen har i uppdrag att informera berörda sfi-studerande om deras möjlighet att ansöka om sfi-bonus och om vilka villkor som ska vara uppfyllda för beviljande av ersättning. Senast i samband med att ansökningar lämnas in till kommunen ska kommunen informera sökanden om vem som är personuppgiftsansvarig och hur personuppgifter i ansökan kommer att behandlas av kommunen och av Skolverket. Kommunen tar även emot och bedömer ansökningar om bonus samt betalar ut beloppet till den sökandes konto.

6. Kommunen och Skolverket

Skolverket erbjuder kommunen stöd inför informationsinsatserna till de studerande och vid handläggningen av bonusärenden. På Skolverkets hemsida www.skolverket.se/statsbidrag under rubriken ”Sfi-bonus” kan kommunen ladda ner följande dokument:

- Information till sfi-studerande på lättläst svenska
- Information till sfi-studerande översatt till ca 10 språk
- Ansökningsblankett
- Migrationsverkets klassningskoder för sfi-bonus
- Manual till Skolverkets informationsdatabas

För att alla som läser sfi i Sverige ska få så enhetlig information om bonusen som möjligt rekommenderas att kommunen använder sig av Skolverkets material. Information kan exempelvis delges via kommunens hemsida och i samband med att den studerande påbörjar en sfi-kurs. Kommunen ska också kunna vara behjälplig vid frågor från den enskilde, exempelvis om han/hon tillhör målgruppen för sfi-bonus. Observera att Skolverket inte har i uppdrag att informera sfi-studerande om bonusen. Frågor från studerande kommer att hänvisas till respektive hemkommun.

Skolverket har sammanställt en lista över de så kallade klassningskoder som Migrationsverket utfärdar i samband med beslut om uppehållstillstånd. Av klassningskoden framgår på vilken grund den enskilde fått uppehållstillstånd i Sverige. I Skolverkets lista framgår vilka klassningskoder som gäller för sfi-bonus och vilka som inte gör det.

7. Skolverkets informationsdatabas

I Skolverkets informationsdatabas ska alla bifallna beslut om bonus registreras. Databasen används bland annat för kontroll av att bonus inte betalas ut felaktigt eller med fel belopp. Via databasen skickar också kommunen in rekvisitioner till Skolverket av ersättning för utbetalda belopp och för administration.

Varje kommun erhåller lösenord som endast gäller för den egna kommunen och som inte får användas av utomstående.

Uppgifter om sökanden som ska registreras i databasen är:

- Personnummer
- Namn
- Datum för första folkbokföring i en kommun i Sverige
- Datum för när erbjuden sfi-utbildning startade (om sfi-utbildning påbörjades i annan kommun ska den sökande kunna uppvisa intyg på när utbildningen startade)
- Datum för när sökanden erhöll minst betyget Godkänt på studieväg och kurs som berättigar till sfi-bonus
- Datum för när ansökan inkom till kommunen
- Uppnått betyg på studieväg och kurs

När uppgifterna registreras i databasen kommer en varning att genereras om de inmatade uppgifterna indikerar att personen inte är berättigad till sfi-bonus. Handläggande tjänsteman bör då kontrollera att de inmatade uppgifterna stämmer. Om sökanden har blivit beviljad bonus tidigare (i samma kommun eller i en annan kommun) kommer databasen att visa tidpunkt och belopp för detta. Med stöd av den information som genereras av databasen ska kommunen fatta beslut om beviljande av sfi-bonus och belopp för utbetalning.

Endast beviljanden ska registreras i Skolverkets informationsdatabas. Ansökningar som avslås ska alltså inte sparas. I databasen ska dessutom endast personer som tillhör målgrupperna för sfi-bonus enligt 2 § i lagen (2010:538) registreras. Kontroll av om sökanden omfattas av lagen enligt ovan ska därmed göras av handläggande tjänsteman innan uppgifterna från ansökan registreras i databasen. Ärendet får ett officiellt beslutsdatum är det registreras i databasen.

Kommunen kan genom att mata in ett personnummer alltid kontrollera om en person har fått sfi-bonus utbetalad tidigare eller i en annan kommun.

Information om hur kommunen loggar in i databasen kommer att delges på Skolverkets hemsida när databasen är klar för användning. Först då kan kommunen erhålla lösenord för inloggning.

8. Rekvisition

Skolverket ersätter kommunerna fyra gånger per år. Ersättning utgår för utbetalda bonusbelopp och med 800 kronor i administrationskostnad per utbetalad bonus. I databasen kan handläggaren välja att när som helst skapa en rekvisition. I rekvisitionen samlas automatiskt samtliga beslut om sfi-bonus som registrerats sedan förra rekvisitionen skapades. Varje rekvisition har ett eget ID-nummer. Rekvisitionen skickas både elektroniskt via databasen och med vanlig post

6 (7)

underskriven av ansvarig tjänsteman (exempelvis rektor eller förvaltningschef).
Skicka rekvisitionen till:

Skolverket
Statsbidragsenheten
106 20 Stockholm

När pappersversionen nått Skolverket kan myndighetens handläggare hämta in den elektroniska rekvisitionen via databasen med hjälp av ID-numret. **Skolverket kan aldrig se rekvisitioner i databasen förrän de skickats i pappersformat.**

Ersättning betalas ut fyra gånger per år med följande brytdatum:

- 31 mars,
- 30 juni
- 30 september
- 31 december.

För att få ersättning utbetald kommande månad måste rekvisitionen ha inkommit i pappersformat till Skolverket senast ovan angivna datum. Varje utbetald bonus har ett officiellt beslutsdatum vilket är samma datum som när ärendet registrerades i databasen. **Inga beslut i rekvisitionerna får vara äldre än tre månader!** Det är huvudmannens ansvar att se till att rekvisitionerna inkommer till Skolverket i tid. Skolverket ersätter inte huvudmannen för bonusar med beslutsdatum äldre än tre månader. För att underlätta både er och vår handläggning är det lämpligast om ni skickar en samlad rekvisition när brytdatum närmar sig. Mer om hur ni registrerar beslut i databasen finns att läsa i manualen på Skolverkets hemsida. Manualen publiceras när databasen är färdig för användning.

9. Beslut, återbetalning och överklagande

Även om Skolverkets informationsdatabas kan fungera som ett stöd vid beslut är det kommunen som är ansvarig för att beslut fattas i enlighet med lagen (2010:538) om prestationsbaserad stimulansersättning inom svenskundervisning för invandrare.

Mottagaren av sfi-bonus är återbetalningsskyldig om bonusen betalas ut på felaktig grund eller med för högt belopp. Om felet inte har orsakats av mottagaren, är denne återbetalningsskyldig endast om han eller hon insett eller skäligen borde ha insett felet. Om mottagaren av sfi-bonus är återbetalningsskyldig ska kommunen återkräva beloppet men om det finns synnerliga skäl, får återkravet helt eller delvis efterges.

Beslut enligt lagen om sfi-bonus (2010:538) kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

10. Sekretess

Det finns ingen särskild regel om sekretesskydd i ärenden om sfi-bonus eftersom det inte ska förekomma integritetskänsliga uppgifter i sådana ärenden. Kontaktuppgifter avseende enskilda i ärenden om sfi-bonus kan komma att

omfattas av sekretesskyddet enligt 21 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) endast i undantagsfall om det föreligger risk att den enskilde eller någon honom eller henne närstående kan utsättas för våld eller liknande om uppgift röjs.

Uppgift om grund för uppehållstillstånd ska som ovan meddelats inte tillföras ärenden om sfi-bonus.

11. Föreskrifter

För att underlätta rutiner kring behandling av ärenden om sfi-bonus kommer Skolverket under hösten 2010 att upprätta föreskrifter för kommunerna.

12. Försöksverksamheten

I tretton kommuner pågår sedan 1 september 2009 en försöksverksamhet med sfi-bonus. Dessa kommuner är: Borås, Halmstad, Huddinge, Karlstad, Katrineholm, Nacka, Sandviken, Sollentuna, Stockholm, Trelleborg, Uddevalla, Växjö, Örnsköldsvik.

Försöksverksamheten fortsätter vilket innebär att personer folkbokförda mellan 1 juli 2009 och 30 juni 2010 även framledes kan beviljas sfi-bonus i de tretton försökskommunerna. **För dessa personer är bonusen även fortsättningsvis skattepliktig vilket innebär att arbetsgivaravgift i de flesta fall ska betalas.** För individer folkbokförda efter 1 juli är bonusen alltid skattefri oavsett i vilken kommun bonus utbetalas. Därmed ska inte heller arbetsgivaravgifter betalas.

13. Kontaktuppgifter

För frågor om nationella sfi-bonusen och rutiner kring informationsdatabasen och rekvisitioner, kontakta:

sfi.bonus@skolverket.se

Raul Bahamondez
08-52 73 34 44

Mikael Ärnhage
08-52 73 31 66